

יחידה 21 – תשובות והסברים

שאלה	תשובה
.1	(2)
.2	(4)
.3	(3)
.4	(1)
.5	(2)
.6	(1)

1. התשובה הנכונה היא (2).
 הסבר: שאלת שליפה, בשורה 10 נאמר כי באזור הלחץ הנמוך מנשבות רוחות עוצמתיות. הגודל של מעל 500 קמ"ר מתייחס לשטח שתופסות סופות אלו.
2. התשובה הנכונה היא (4).
 הסבר: שאלת הבנה. ע"פ פסקה 2, סופה טרופית חייבת מקור מים חמים לשם המשך קיומה. לכן, בהגיעה למקור מים קרים, לא תוכל הסופה להמשיך להתקיים ותיחלש לאיטה.
3. התשובה הנכונה היא (3).
 הסבר: שאלת שליפה. בשורות 16-14 מתואר תהליך היווצרות הסופה. בתהליך זה, לאחר אידי המים ובזמן התעבותם חזרה משתחררת אנרגיית אשר גורמת לסופה.
4. התשובה הנכונה היא (1).
 הסבר: שאלת שליפה. בשורות 20-21 נאמר כי סופות חזקות כעקרון עוצמתיות יותר, אולם סופה חלשה עשויה לגרום יותר נזק מסופה חזקה משום שעיקר הנזק קורה מהצפות, מפולות ותשתיות רעועות.
5. התשובה הנכונה היא (2).
 הסבר: שאלת הבנה. שורה 24, מעבר ל- 21 הוריקנים בעונה, מקבלות הסופות כינוי ע"פ א"ב יוני באופן כרונולוגי, משמע, שהאות ביתא תינתן לסופה מספר 23.
6. התשובה הנכונה היא (1).
 הסבר: שאלת הבנה. בשורה 33 נאמר כי "החוקרים תמימי דעים באשר למגמה המתבטאת מאירועים אלו." כאשר האירועים המתוארים הינם אירועי אקלים קיצוניים. לכן, המושג תמימי דעים מתייחס להסכמה כללית בקרב החוקרים, באשר לתהליך ולהשפעות של התחממות כדור הארץ, כאשר האירועים האקלימיים הם הביטוי לכך.

יחידה 22 – תשובות והסברים

שאלה	תשובה
.1	(4)
.2	(2)
.3	(4)
.4	(2)
.5	(1)
.6	(3)

1. התשובה הנכונה היא (4).
הסבר: שאלת הבנה לפסקה הראשונה. משמעות המשפט היא שאמנם מעשנים רבים יודעים כי העישון מזיק אולם אינם מודעים למשמעות נזק זה. במילים אחרות, הידיעה מגרדת את פני שטח ההבנה אולם הידע חודר דרכו.
2. התשובה הנכונה היא (2).
הסבר: שאלת שליפה. בפסקה השנייה נכתב כי תחושת הערנות נובעת מתגובת הגוף לרעלי הסיגריה. שאר התופעות המוזכרות הינן הסימפטומים הנובעים מספיגה זו.
3. התשובה הנכונה היא (4).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השנייה (שורות 10-11) מתואר תהליך הפגיעה בכושר הגופני אשר נעוץ בחילוף חומרים פגום בריאות.
4. התשובה הנכונה היא (2).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השלישית (שורות 20-19) מוסברת מהות הקרצינומה – גידול המרפד את האיברים הפנימיים, עליהם נמנים הצינורות ובלוטות החלב הנמצאים בתוך השד.
5. התשובה הנכונה היא (1).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השלישית (שורות 27-25) מצוינות השפעות הטיפולים – טיפול כימותרפי יעצור את התפשטות הגידול וטיפול רדיותרפי אשר מוקרן כלפיו ישירות יהרוס אותו.
6. התשובה הנכונה היא (3).
הסבר: שאלת הבנה לקטע כולו. אף על פי שהטקסט מתמקד בחלקו הגדול בסרטן הריאות, הטקסט מפרט שורת נזקים וסכנות הנגרמים כתוצאה מהעישון ולפיכך מטרתו כללית. רמז מהותו ניתן לקבל מהפסקה הראשונה, בה נאמר כי למעשנים רבים חסר הידע המדויק על סכנות העישון וקיימת רק הידיעה.

יחידה 23 - תשובות

שאלה	תשובה
.1	(4)
.2	(1)
.3	(4)
.4	(3)
.5	(3)
.6	(1)

1. התשובה הנכונה היא (4).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השנייה (שורות 7-8) מצוין כי גודל האובייקטיב מכתוב את כמות האור שתיקלט בטלסקופ, ומכמות אור זו נגזר השטח הנצפה.
2. התשובה הנכונה היא (1).
הסבר: שאלת שליפה. בפסקה השנייה (שורה 7) מתואר כי האובייקטיב מגדיר כמה אור נקלט על ידי הטלפסקופ.
3. התשובה הנכונה היא (4).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השלישית (שורה 23) מתואר השימוש שעושה טלסקופ המראות בעדשת אוקולר. שימוש זה באוקולר פוסל את משפט 4 המציין כי טלסקופ המראות החליף את כל תפקידי המראות בעדשות.
4. התשובה הנכונה היא (3).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השלישית מוסבר עקרון פעולת טלסקופ המראות. עקרון זה נעזר במראה שטוחה בתוך השפופרת המעבירה את האור לפתח בצדו (שורות 20-22), שם הוא נקלט על ידי אוקולר ומוגדל.
5. התשובה הנכונה היא (3).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה הרביעית (שורות 26-29) מצוין כי טלסקופים על פני כדור הארץ נתונים לתנאי מזג אוויר ועיוות אטמוספרי ושיגורם לחלל מבטל הפרעות אלו.
6. התשובה הנכונה היא (1).
הסבר: שאלת הסקה. השאלה מתייחסת לפסקה 3 בה מוזכר כי טלסקופ מראות זול יחסית מטלסקופ עדשות (שורה 22) וכי הוא מספק צבעים אמיתיים יותר מטלסקופ העדשות (שורות 22-23), חסרון קריטי עבור אסטרונומים בטלסקופ עדשות (פסקה 2, שורה 10). מכאן ניתן להסיק כי טלסקופ המראות הוא המועדף על אסטרונומים.

יחידה 24 – תשובות

שאלה	תשובה
.1	(2)
.2	(4)
.3	(3)
.4	(1)
.5	(1)
.6	(2)

1. התשובה הנכונה היא (2).
 הסבר: שאלת הסקה. בפסקה 1 (שורה 6) נאמר כי החיתית היא שפה הודו-אירופית. בפסקה 2 (שורות 7-9) נאמר כי שפות הודו-אירופיות הן השפות המדוברות באירופה ולהן מכנה משותף נרחב בדקדוק ואוצר מילים. השם "אלכסנדר" נמנה על אחד מאותם אלמנטים משותפים.
2. התשובה הנכונה היא (4).
 הסבר: שאלת שליפה. בפסקה השנייה (שורה 11) מוזכר במפורש כי שפת האם ההודו אירופית טרם נמצאה.
3. התשובה הנכונה היא (3).
 הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השנייה (שורות 15-16) מוזכרים החתים, תושבי אנטוליה המקוריים וירשת החיתים מהם את ארצם ומאפיינים תרבותיים מקומיים.
4. התשובה הנכונה היא (1).
 הסבר: שאלת שליפה. בפסקה השלישית (שורה 20) מצוין במפורש כי היחסות הן המעניקות למילה את תפקידה במשפט.
5. התשובה הנכונה היא (1).
 הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השנייה (שורות 23-25) מפורטים עקרונות המשפט החיתי – הפועל יבוא בסוף המשפט, שם התואר יבוא לפני שם העצם. על פי נתונים אלו ניתן להרכיב את המשפט החיתי הדרוש.
6. התשובה הנכונה היא (2).
 הסבר: שאלת הסקה. בפסקה הרביעית (שורה 29) מתואר המבוי הסתום אשר הובילה הנחת המחקר השגויה. המשך הפסקה מתאר את פריצת הדרך שהולידה הנחת מחקר נכונה.

יחידה 25 – תשובות

שאלה	תשובה
.1	(2)
.2	(2)
.3	(3)
.4	(2)
.5	(4)
.6	(4)

1. התשובה הנכונה היא (2).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה 2 (שורה 8-7) מצוין כי שונות אלמוגים יכולה להתקיים רק במים בטמפרטורה של 17-23 מעלות.
2. התשובה הנכונה היא (2).
הסבר: שאלת שליפה. בסוף פסקה 2 (שורות 11-10) מצוין כי דרך הפוליפ מתבצעת מרבית הפעולות הדרושות לקיום אורגניזם – אכילה, הפרשה ורבייה. נשימה מתבצעת בכל שטח הפוליפ ולא דווקא דרך הפתח.
3. התשובה הנכונה היא (3).
הסבר: שאלת הסקה. בשורות 17-16 נאמר כי אחת התופעות המעניינות בעיכול המזון אצל פוליפים מתרחשת באלמוגים מושבתיים, שם מזון הנאסף על ידי פוליפ אחד עשוי לשמש אחר. מכאן שיכול להיות שהפוליפ המצולם השתמש באוכל שאסף פוליפ אחר.
4. התשובה הנכונה היא (2).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה 3 (שורה 19-18) מצוין כי רביה אל-מינית היא רביה בה לא מפרה הזכר את הנקבה, כלומר הפריה ללא מקור חיצוני.
5. התשובה הנכונה היא (4).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה 4 (שורות 27-26) מצוין כי הפריה מתוזמנת תתקיים בין הלילה השלישי לשישי שלאחר הירח המלא באוקטובר ונובמבר. התאריך היחיד העומד בקריטריונים הנתונים הוא ה- 24 לנובמבר, הלילה הרביעי שאחרי הירח המלא.
6. התשובה הנכונה היא (4).
הסבר: שאלת הסקה. השאלה מתייחסת לקטע כולו. הקטע פותח ומתאר את נפלאות שונות האלמוגים ונגמר בסקירה קצרה של הסכנות אליה חשופה שונות האלמוגים. גוף הטקסט מתאר את רכיבי האלמוג – הפוליפים ומספר עוד על דרכי הרבייה של האלמוגים ומזונם. למעשה, לכל אורך הטקסט יש לנו סקירה קצרה על כל מיני נושאים שקשורים לאלמוג. לכן ניתן לומר שמטרת הטקסט היא לערוך היכרות ראשונית עם האלמוגים.

יחידה 26 – תשובות

שאלה	תשובה
.1	(4)
.2	(3)
.3	(4)
.4	(1)
.5	(3)
.6	(1)

1. התשובה הנכונה היא (4).
הסבר: שאלת שליפה. בפסקה שנייה (שורות 6-8) נכתב כי בעזרת מילוי אוויר חם או גז מתרומם הכדור הפורח מעל פני הקרקע.
2. התשובה הנכונה היא (3).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השנייה (שורה 7-8) מתואר תהליך התרוממות הכדור הפורח – הזנת המעטפת באוויר חם או גז תביא למצב בו המעטפת נהיית קלה מסביבתה והכדור הפורח מתרומם.
3. התשובה הנכונה היא (4).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה שנייה (שורה 13) נאמר כי ככל שהטמפרטורה גבוהה יותר, כך מוצצת שחיקת האריג.
4. התשובה הנכונה היא (1).
הסבר: שאלת הסקה. בפסקה השלישית נכתב כי תנאי מזג אוויר משפיעים על יעילות משא המעטפת וכי ביום חם תפחת יעילותה. בנוסף, בפסקה השנייה נכתב כי כמות העילוי שנוצרת במעטפת מושפעת מהפרש הטמפרטורות שבינה לבין סביבתה. מכך ניתן להסיק כי חישוב המטען ליום ממוצע לא יהיה מדויק ליום קיץ, עקב הפרשי טמפרטורות לא מספיקים.
5. התשובה הנכונה היא (3).
הסבר: שאלת הסקה. בפסקה רביעית (שורות 24-25) מוזכרים פתחי האוורור כאמצעי לשליטה בטמפרטורה שבמעטפת. מאחר ובאמצעות המבער עולה הטמפרטורה, ניתן להסיק שדרך פתחים אלו יוצא האוויר החם, פעולה המביאה להנמכת הבלון (שורות 20-21).
6. התשובה הנכונה היא (1).
הסבר: שאלת הבנה לפסקאות הראשונה והחמישית. בפסקה הראשונה (שורה 3) נכתב כי צורתו ועקרון הפעולה של הכדור הפורח כמעט ולא השתנו במהלך שנות קיומו. בפסקה החמישית מתוארים השימושים השונים אשר נעשו בו בעבר, כמו גם ציון העובדה כי כיום הוא משמש בעיקר לספורט אתגרי ושימושים מטאורולוגיים.

יחידה 27 – תשובות

שאלה	תשובה
.1	(2)
.2	(2)
.3	(3)
.4	(4)
.5	(1)
.6	(3)

1. התשובה הנכונה היא (2).
הסבר: שאלת שליפה. בפסקה הראשונה (שורה 2) ניתן הסבר על מהות השיבוט – יצירת העתק מלאכותי של חיה או אדם, כלומר אורגניזם.
2. התשובה הנכונה היא (2).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השלישית (שורות 15-16) מתואר תפקידו של הזרם החשמלי כגורם לאיחוד בין הגרעין לביצית, איחוד המביא להתנהגותה כמופרית.
3. התשובה הנכונה היא (3).
הסבר: שאלת הבנה המתייחסת לפסקה השלישית. בפסקה זו מתואר תהליך השיבוט במלואו- השתלת תא סומטי בביצית (שורה 14), איחוד השניים על ידי זרם חשמלי (שורה 15) והשתלת הביצית בכבשה פונדקאית (שורה 17).
4. התשובה הנכונה היא (4).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השלישית (שורות 19-20) מצוין כי הכבשה המשובטת קיבלה את רוב המטען הגנטי של תורמת התא הסומטי, למרות שקיים בה מטען גנטי של תורמת הביצית.
5. התשובה הנכונה היא (1).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה הרביעית (שורות 20-21) מוזכר הנמר הטזמני כדוגמא לחיה אשר נכחדה מהעולם. השכפול הגנטי עשוי לסייע להשיבו לחיים בעזרת דוגמיות מטען גנטי שהשתמרו.
6. התשובה הנכונה היא (3).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה החמישית (שורה 30) מתוארת התנגדותם של זרמים דתיים לשיבוט האנושי בטענה כי יצירת חיים היא תפקידו של האל ולא האדם.

יחידה 28 – תשובות

שאלה	תשובה
.1	(4)
.2	(3)
.3	(4)
.4	(4)
.5	(1)
.6	(4)

1. התשובה הנכונה היא (4).
 הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השנייה (שורות 7-8) מצוין כי המפה מבטאת את עולם המשחק וכי היא מספקת נתונים ויזואליים לשחקן.
2. התשובה הנכונה היא (3).
 הסבר: שאלת הסקה. בפסקה השלישית (שורה 11) מצוין כי בטירה מתנהלת כל פעילות מנהלתית של הממלכה, עליהן נכללות פעולות כגיוס לוחמים. רמז לתשובה זו ניתן למצוא בשורה 12 בה מצוין כי מבנים שונים מהווים מוקד משיכה לאוכלוסיות שונות.
3. התשובה הנכונה היא (4).
 הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השלישית (שורה 15) מתואר תפקיד הגיבור כשליחו הפיזי של השחקן בעולם המשחק.
4. התשובה הנכונה היא (4).
 הסבר: כל התשובות מחזקות את הטענה בכך שהן מדווחות על עלייה במקרי האלימות או בתפקוד כזאבים בודדים. התשובה המתייחסת למבוגרים אינה קשורה כלל לטענה שהועלתה. התשובה הרביעית מראה כי למשחק יש השפעות חיוביות על התנהלותם של הילדים המשחקים במשחק ולכן היא עומדת בניגוד לטענה שהועלתה ומחלישה אותה.
5. התשובה הנכונה היא (1).
 הסבר: שאלת הבנה. בפסקה הרביעית (שורה 25) מצוין כי במשחק הראשון קוסם לא יוכל להטיל קסם בדרגה גבוהה משל דרגתו שלו. לפיכך, אוגוסטוס (רמת קסם 6) לא יוכל להטיל קסם בדרגה 9.
6. התשובה הנכונה היא (4).
 הסבר: המידע מופיע בטקסט בצורה גולמית. חלוקת הקסמים לנושאים אכן התבצעה באחד ממשחקי הסדרה אך המידע על איזה משחק בדיוק לא נמסר בטקסט ולכן לא ניתן לדעת.

יחידה 29 – תשובות

שאלה	תשובה
.1	(4)
.2	(3)
.3	(4)
.4	(2)
.5	(3)
.6	(3)

1. התשובה הנכונה היא (4).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה ראשונה (שורה 2) נכתב כי רני "פעם חשק בה ופעם לא וחוזר חלילה". מהטקסט לא ניתן לדעת כמה פעמים חזר המחזור על עצמו.
2. התשובה הנכונה היא (1).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השנייה (שורות 11-12) נאמר כי מפיקי התוכנית מודעים למעמדה של נינט בציבור ופועלים בהתאם לו.
3. התשובה הנכונה היא (4).
הסבר: שאלת הבנה לפסקה השנייה. פסקה זו מציגה את נינט כראש הפנתיאון התרבותי הישראלי, מעמד אשר משתקף גם בסדרה. משום כך נושא רני את עיניו כלפי נינט ומקבל את עצתה.
4. התשובה הנכונה היא (2).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השלישית (שורה 17) נאמר כי יצירת מיתוס סביב דמות תרבותית עשוי להיות המפתח להטמעתה המוצלחת בציבור. לשם כך יוצרים "ד' הנחושים" את המיתוס הקומי סביב עצמם.
5. התשובה הנכונה היא (3).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השלישית (שורה 29) נאמר כי נוצר הרושם כי גאס מנמנם רוב שעות היום. רושם זה הוא למעשה מיתוס אותו יצרו הצמד.
6. התשובה הנכונה היא (3).
הסבר: שאלת הבנה לקטע כולו. הקטע עוסק בקשרי הגומלין שבין גיבורי תרבות למיתוס האופף אותם. כוונת המחבר מוצגת באופן המפורש ביותר בפסקה האחרונה (שורות 37-38) בעזרת דוגמת אוזי אוסבורן – מעשה חד פעמי יצר מיתוס המזוהה עם גיבור התרבות לאורך שנים רבות.

יחידה 30 – תשובות

שאלה	תשובה
.1	(1)
.2	(4)
.3	(4)
.4	(3)
.5	(1)
.6	(2)

1. התשובה הנכונה היא (1).
הסבר: שאלת הסקה. בפסקה ראשונה (שורה 2) מתוארות מדינות הצפון כעירוניות, מתועשות וחופשיות מעבדים. בשורה הבאה (שורה 3) מתואר הדרום כהיפוכו של הצפון – אגררי ובעל כלכלת המבוססת על "מוסדם המיוחד". ניתן להסיק כי מוסד זה הוא כלכלת עבדים עקב מטרת השורה להציג את אופי הדרום כהיפוכו של הצפון.
2. התשובה הנכונה היא (4).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השנייה (שורה 9) נכתב כי כל המדינות מצפון לקו מייסון-דיקסון יהיו חופשיות מעבדות – למעט מיסורי. מכך ניתן להבין כי מיסורי שונה ממדינות אחרות באיחוד משום שהיא שוברת את הכלל שהציבה פשרת מיסורי ומהווה מדינת עבדות מעבר לקו רוחב זה.
3. התשובה הנכונה היא (4).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השנייה (שורה 12) נאמר בפירוש כי המדינות אילינוי ומינסוטה נמצאות מצפון לקו. מכאן ניתן להסיק כי העבדות בהן אסורה. המדינה היחידה מצפון לקו אשר התירה את העבדות בתחומה היא מדינת מיסורי.
4. התשובה הנכונה היא (3).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השלישית (שורות 19-20) מצוין כי טענתו של סקוט לעתירה לבית משפט פדראלי הייתה אזרחותם השונה שלו ושל הנתבע החדש. לפיכך ניתן לומר כי טענתו התבססה על התפתחות המקרה לבין-מדינית.
5. התשובה הנכונה היא (1).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה הרביעית נכתב כי פשרת מיסורי סותרת את חוקת ארצות הברית מאחר והיא סותרת את חופש הקניין והרכוש - עקב הפשרה לא יכולים תושבי מדינות הצפון להחזיק בעבדים אשר נחשבו כרכוש.
6. התשובה הנכונה היא (2).
הסבר: שאלת הבנה. בפסקה האחרונה מוסבר כי שופטי בית המשפט התכוונו בפסיקתם לפתור את הסוגיות החוקיות של העבדות בארצות הברית ועל ידי כך להרגיע את הסכסוך שהיה בעיצומו. התוצאות ההפוכות מרמזות על כך שפסיקתם דווקא הגבירה את המחלוקת.

יחידה 31 – תשובות

שאלה	תשובה
1.	(3)
2.	(4)
3.	(1)
4.	(1)
5.	(2)
6.	(4)

1. התשובה הנכונה היא (3).
 הסבר: שאלת הסקה. הביטויים מולד הירח, הירח במילואו וגריעתו למעשה מקיפים את מחזוריותו של הירח כל חודש. סוף כל מחזור מסמל את סיומו של חודש ובעזרת ספירת החודשים ניתן להרכיב לוח שנה.
2. התשובה הנכונה היא (4).
 הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השנייה (שורה 9) מצוין כי שני הגופים הם למעשה מערכת דו-כוכבית. לפיכך ניתן לומר כי במערכת כוכבית זו שני הגופים סובבים זה את זה בהישענם על מרכז כובד משותף.
3. התשובה הנכונה היא (1).
 הסבר: שאלת הבנה. בפסקה השלישית מתוארת תיאורית כוחות הגאות כתהליך בו כתוצאה ממהירות סחרור גדולה התנתק חלק מכדור הארץ ממנו. תהליך זה מתרחש גם במשחק שני ילדים סובבים זה את זה במהירות עד לרגע בו אינם יכולים להחזיק יותר האחד בשני ונהדפים זה מזה.
4. התשובה הנכונה היא (1).
 הסבר: שאלת הבנה. בפסקה רביעית מצוינות שתי נקודות השיא במסלול הירח – הנקודה הקרובה ביותר לכדור הארץ והנקודה הרחוקה ביותר. מעצם קיומן של שתי נקודות אלו ניתן לבין כי מסלול הירח איננו מעגלי אלא אליפטי.
5. התשובה הנכונה היא (2).
 הסבר: שאלת הבנה. בפסקה הרביעית מתוארת הסיבה להשתנות מופע הירח מכדור הארץ – הירח לא מראה תמיד את פניו המוארות לכדור הארץ והחזרת אור הוא המפתח להבנתו. לפיכך תשובה 2 היא הנכונה, הן מעצם קביעת התשובות האחרות נכונות והן מעצם סתירתה לקביעה כי החזרת אור היא המפתח להבנת מופע הירח.
6. התשובה הנכונה היא (4).
 הסבר: נקודת הפריגאה היא הנקודה בה הירח קרוב ביותר לכדור הארץ. המשפט המתקבל אם כן לאחר שיבוץ התשובות הוא- האסטרולוג מ. ככב טוען כי עבור בני מזל מאזניים מסוכנת מאד קרבתו של הירח ולכן כאשר הוא נמצא בנקודת הפריגאה של מסלולו עליהם להישמר לנפשם.